

Vlaams
Parlement

vergadering **C114**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 4 februari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van de controle op de beschikbaarheid van werkzoekenden – 998 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Freya Van den Bossche aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over ModuKid – 644 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het project ModuKid van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 689 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de financiële toestand van kmo's – 945 (2015-2016)	10
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het openstellen van de kmo-portefeuille voor land- en tuinbouwers – 969 (2015-2016)	13
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente uitspraken in de media van de voorzitter van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) – 990 (2015-2016)	17

VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van de controle op de beschikbaarheid van werkzoekenden – 998 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, mijn vraag om uitleg gaat over de implementatie van de controle op de beschikbaarheid van de werkzoekende. Dat is een bevoegdheid die, zoals aangekondigd, vanaf 1 januari 2016 werd geïmplementeerd door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). We vinden het uiteraard positief dat je op die manier de begeleiding en de controle in één hand, althans op hetzelfde bevoegdheidsniveau, hebt. Het gaat dan over het Vlaamse bevoegdheidsniveau, dat het beste zicht heeft op de werkzoekende en het meest aangewezen niveau is om de werkzoekende vooruit te helpen en controle uit te oefenen op het zoeken naar werk.

Er leven op het terrein heel wat vragen over de uitvoering van die controle op de beschikbaarheid. Ik heb daar ook mails over gekregen. Minister, toen ik de vraag om uitleg heb gesteld, op 28 januari 2016, was het uitvoeringsbesluit nog niet gepubliceerd. Ik heb gezien dat dat op 29 januari 2016 is verschenen in het Belgisch Staatsblad. Dat Vlaamse uitvoeringsbesluit is belangrijk om effectief die controle op de beschikbaarheid te kunnen uitvoeren.

Er zijn wat vragen gerezen over de manier waarop de werkzoekende wordt ingelicht. Dat gebeurt namelijk – op zijn zwakst gezegd – slordig. Zo hebben alle werkzoekenden begin januari een brief gekregen met een mededeling over de gevolgen van die bevoegdheidsoverdracht. In die brief stond dat de inspanningen worden geëvalueerd op basis van het al dan niet 'actief zoeken naar werk'. Dat 'actief zoeken naar werk' is volgens de gangbare definitie 'actieve beschikbaarheid'.

Dat heeft geleid tot heel wat vragen van werkzoekenden die vandaag vallen onder een vrijstelling, de passieve beschikbaarheid of de aangepaste beschikbaarheid. Door die brief kregen zij dan toch minstens de indruk dat ze actief beschikbaar moeten zijn voor werk. De uitbetalingsinstellingen en de vakbonden hebben daarover veel vragen gekregen. Het heeft dus toch tot wat onnodige ongerustheid geleid.

Er zou verder ook onduidelijkheid bestaan over wie nu bepaalt of het de VDAB of de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) is die vastlegt onder wel statuut, onder welk type beschikbaarheid, de werkzoekende zou ressorteren in functie van zijn leeftijd of beroepsverleden.

Kennelijk wordt er daarover over en weer gepingpong tussen de VDAB en de RVA. Ik zou u willen vragen dat uit te klaren. De afgelopen maanden hebt u steeds verwezen naar de RVA. U stelde dat u afhankelijk bent van de informatie van de RVA. Maar ook de VDAB doet die opvolging. Met welke databases wordt er dan gewerkt? Het is niet de bedoeling dat de ene op de andere zit te wachten.

Minister, op 28 januari, toen ik de vraag om uitleg stelde, werden er kennelijk nog geen evaluaties van beschikbaarheid doorgevoerd of toegepast op werkzoekenden. Het gaat dus over de evaluaties van het al dan niet zoeken naar werk. Klopt dat? Heeft de afwezigheid van die evaluaties een impact op het moment waarop schoolverlaters hun recht op inschakelingsuitkering kunnen openen? Zij genieten namelijk pas van het recht op inschakelingsuitkering na twee positieve evaluaties. Wat is de impact als die evaluaties niet werden doorgevoerd?

Is het waar dat de bemiddelaars en controlebeambten van de VDAB er momenteel geen zicht op hebben welk type van beschikbaarheid op welke werkzoekende van toepassing is? Wat is daarvoor de reden? Zal de afwezigheid van die essentiële gegevens op korte termijn worden opgelost?

Ten slotte heb ik nog een vraag over de concrete werkwijze van de VDAB-bemiddelaars die met die nieuwe opdrachten van controle op beschikbaarheid belast zijn. Zoals gezegd, maakt het federaal werkloosheidsbesluit een onderscheid tussen actieve en aangepaste beschikbaarheid. Op het infoblad dat daarover op de website van de RVA te vinden is, staat over de aangepaste beschikbaarheid: "Vanaf de leeftijd van 60 jaar bent u onderworpen aan een verplichting van aangepaste beschikbaarheid. Dat betekent dat u automatisch de volgende vrijstellingen geniet: u moet niet meer actief naar werk zoeken en u bent niet meer onderworpen aan de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk."

Over wat actieve beschikbaarheid dan wél inhoudt, staat er: "U moet meewerken aan de aangepaste begeleiding die u moet worden voorgesteld door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling."

Minister, welke concrete en gestandaardiseerde instructies werden er aan de bemiddelaars en controleurs overgemaakt opdat de toepassing op een correcte en uniforme wijze zou gebeuren in de afsprakenbladen met de werkzoekenden? Dat staat ook in het uitvoeringsbesluit. Het is niet de bedoeling dat men een versnipperde en heel verschillende aanpak heeft in functie van de VDAB-kantoren en de bemiddelaars. Het is aangewezen dat er gestandaardiseerde instructies bestaan. Welke instructies zijn dat dan?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het klopt niet dat er geen evaluaties beschikbaarheid werden uitgevoerd. Op de datum dat uw vraag is ingediend, waren er al 17.083 positieve evaluaties opgemaakt, voor 3 jongeren werd een negatief advies overgemaakt aan de controledienst en in 376 dossiers van jongeren staat er momenteel een knipperlicht. Dat is een indicatie voor het evaluatiemoment. Deze 376 jongeren worden op zeer korte termijn uitgenodigd voor een evaluatie.

De schoolverlaters zullen geen nadeel ondervinden van de overgang van de controlebevoegdheid van het federale naar het Vlaamse niveau. Voor de jongeren bij wie een evaluatie mogelijk laattijdig gebeurt, kan het recht op uitkeringen met terugwerkende kracht geopend worden door de RVA wanneer de laattijdigheid uiteraard niet te wijten is aan de jongere zelf.

Het klopt wel dat dit met enige vertraging is gebeurd als gevolg van de praktische verwikkelingen van de bevoegdheidsoverdracht. De vertraging is te wijten aan het feit dat we de gegevens en de aanpak van de RVA correct moesten vertalen naar deze in de werkzoekendendossiers en de logica van VDAB. Aangezien VDAB gekozen heeft voor een fundamenteel andere aanpak gaat het ook niet louter om de overzetting van data. Er wordt eerstdaags een definitieve oplossing verwacht die ervoor zorgt dat iedere werkzoekende tijdig kan en zal worden geëvalueerd.

Het is inderdaad zo dat VDAB in een aantal gevallen niet met zekerheid kan zeggen onder welke vorm van beschikbaarheid de werkzoekende in kwestie valt. Aan de basis hiervan ligt enerzijds het feit dat het bepalen van de beschikbaarheid – actief, passief of aangepast beschikbaar – een federale materie is gebleven en dat de RVA dus de enige partij is die correct kan interpreteren op welke manier een werkzoekende beschikbaar moet zijn en wat die beschikbaarheid precies inhoudt. De RVA is ook de enige instelling die over een volledig dossier van de werkzoekende in kwestie beschikt, met inbegrip van alle info die nodig is om de vorm van beschikbaarheid te bepalen. Wij hebben die gegevens niet.

Er is momenteel overleg over de interpretatie van bepaalde regelgeving en het aanleveren van een verduidelikend bestand tussen VDAB en de RVA, maar het is en blijft de bevoegdheid van de RVA om ondubbelzinnig een type van beschikbaarheid voor elke werkzoekende te bepalen.

De precieze werkwijze die de bemiddelaars van VDAB en de medewerkers van de controledienst zullen volgen, is opgenomen in een aantal interne richtlijnen. De aangepaste beschikbaarheid houdt in dat deze werkzoekenden vrijgesteld zijn van de verplichting actief naar werk te zoeken maar wel moeten meewerken aan een gepersonaliseerde begeleiding die aangepast is aan de individuele competenties van de werkzoekende, aan de fysieke en mentale capaciteiten en aan de professionele ervaring en die beantwoordt aan de noden van de arbeidsmarkt. Alle VDAB-medewerkers zullen dit op dezelfde manier toepassen voor iedere werkzoekende die onder aangepaste beschikbaarheid valt. Het probleem blijft echter dat dit vandaag niet eenduidig kan worden opgenomen in het dossier van de werkzoekende en dat het inderdaad de RVA is die het type beschikbaarheid zal moeten bepalen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, de evaluaties gebeuren en de laattijdigheid kan niet worden toegeschreven aan de werkzoekende.

We zijn afhankelijk van de datastroom van de RVA, dat is de afgelopen zes maanden ook meermaals ter sprake gekomen in deze commissie. Hebt u zicht op het uitklaren van deze kwestie? De kwalificatie door de RVA is immers essentieel om te kunnen opvolgen. Er was ook sprake van een samenwerkingsakkoord. Hoever staat het daarmee? Het feit dat men afhankelijk is van de RVA en dat dit nog niet sluitend is, zorgt voor ongerustheid op het terrein. De mensen willen weten waar ze staan. Ik neem aan dat u daarover contact hebt opgenomen met federaal minister van Werk Kris Peeters. Wat zult u doen om daar uitsluitsel over te krijgen?

De controle is geïmplementeerd op 1 januari; het is de bedoeling dat ook de backoffice daarop is georganiseerd.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Ik stel vast dat de staatshervorming wat de arbeidsmarkt betreft, niet altijd even vlot loopt. Ik betreur dat.

Ik sluit me aan bij mevrouw Kherbache dat werkzoekenden recht hebben op duidelijkheid. Hoe complexer men die wetgeving maakt, hoe moeilijker het wordt op het terrein. Ik was zelf nooit een groot voorstander van het idee van de aangepaste beschikbaarheid maar ze is er nu en we weten in welke context ze er is gekomen. Ik vind dat we iedereen maximaal beschikbaar moeten houden met de bedoeling om iedereen maximaal op die arbeidsmarkt te begeleiden. Het zou jammer zijn dat de onduidelijkheid en het gebrek aan informatie vanuit de RVA ertoe zouden leiden dat men die groep gewoon loslaat. Dat moeten we echt wel vermijden. Ik roep de RVA dan ook op om daar constructief aan mee te werken. We moeten er absoluut voor zorgen dat we die groep oudere werknemers niet loslaten en er iets mee doen, dat is een nuanceverschil. Dat zit in het individueel traject.

Ik heb er natuurlijk enigszins begrip voor dat mensen op het terrein graag heel objectief weten wat ze wel en niet moeten doen. Ik vind dat ook de verantwoordelijkheid van de RVA: die moet doen wat moet worden gedaan.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik heb ook al een aantal schriftelijke vragen gesteld over die overdracht. Daarbij hebt u ook al bevestigd dat die vertraging er is. Die is niet altijd aan u te wijten. We hebben toch even moeten wachten op het federale normatieve kader.

Die overdracht betekent voor de VDAB uiteraard een extra opdracht. Wat is uw inschatting van de werklast ter zake, en betekent dit dat er budgettaire of personeelsherschikkingen nodig zullen zijn voor de VDAB om die taak op zich te nemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, voor mij is dat compleet operationeel. Er is een overdracht gebeurd, ook met betrekking tot personeelsleden. Ik heb geen vragen gehad van de VDAB. Die doet dat dus binnen de huidige werking. De VDAB heeft natuurlijk een aantal afspraken gemaakt. U herinnert zich de 'Chinese walls' die men wil maken, zodat het niet de bemiddelaar is die uiteindelijk ook de controle of de sanctionering gaat doen, zij het dat er een terugkoppeling is, die er vroeger niet was. Operationeel rijzen er dus geen problemen. We waren klaar. Alleen is het een radicale verandering en vereenvoudiging die binnen de VDAB is gebeurd.

Mevrouw Kherbache, ik denk dat ik daarnet al heb gezegd dat het overleg tussen RVA en VDAB nog altijd bezig is, zowel over de interpretatie van bepaalde regelgeving als over het aanleveren van een verduidelijkend bestand. Als er problemen zouden rijzen waardoor dat op een of andere manier wordt geblokkeerd, dan zal ik contact opnemen met minister Peeters, om te bekijken wat hij daar dan verder aan kan doen. Ik ben er echter altijd een voorstander van om eerst op administratief niveau de weg verder te bewandelen, als dat enigszins kan. Er is nog geen vraag door de VDAB aan mij gericht. We komen toch elke maand bijeen in de beleidsraad. Daar zou dat zeker aan bod kunnen komen, maar er is nog geen vraag geweest om dat eens aan te kaarten bij mijn collega. Als ik die vraag krijg, dan zal ik dat zeker doen. We volgen dat op, maar zoals ik al zei in mijn antwoord: ik ga ervan uit dat dit nu op korte termijn kan worden afgerond en dat die problemen zullen worden opgelost. Het is echter natuurlijk zo dat niet wij bepalen onder welk type de werkloze valt. Het is de RVA die dat zal doen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, ik dank u. Ik hoop dat er snel klaarheid zal komen tussen VDAB en RVA wat de verdere implementatie betreft. Er is iets dat u wel kunt doen ten opzichte van de VDAB. Ik heb een mail gekregen van een voormalige Fordarbeider. Hij had een brief gekregen van de VDAB. Alle werkzoekenden hebben blijkbaar een brief gekregen van de VDAB waarin staat dat ze allemaal actief beschikbaar moeten zijn. Daardoor worden mensen opnieuw ongerust. Sommigen denken dat ze passief beschikbaar moesten zijn, anderen dat ze waren vrijgesteld. Dat creëert nodeloos ongerustheid. De VDAB moet er alles aan doen om die werkzoekende uitsluitel te geven. De persoon in kwestie zegt immers dat hij niets op papier heeft over zijn statuut, over het feit dat hij passief beschikbaar is. Hij heeft alleen een brief van de VDAB waarin staat dat hij actief beschikbaar moet zijn. Het lijkt me raadzaam dat de VDAB ter zake toch ook wel wat zorgvuldiger communiceert aan de werkzoekende, op basis van de informatie die men heeft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Freya Van den Bossche aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over ModuKid – 644 (2015-2016)**VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het project ModuKid van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 689 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, op 18 december berichtte De Tijd dat tientallen nieuwe kinderopvanginitiatieven, die hoognodig zijn om de tekorten in de grote steden op te vangen, er dan toch niet zullen komen. Die kinderopvanginitiatieven zijn een initiatief van PMV, in samenwerking met Kind en Gezin. Ze zouden worden gefinancierd via ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), in samenwerking met een aantal privépartners. Zo zouden ze goed zijn voor minstens 1400 extra kinderopvangplaatsen. Omdat Vlaanderen echter weigert die investeringen op te nemen in zijn begroting, staan die projecten nu on hold, zodat het nijpende plaatstekort in de kinderopvang enkel verder zal groeien. De privépartners zijn niet happig om zelf meer toe te leggen, omdat de budgetten die Vlaanderen zelf vrijmaakt om kinderopvanginitiatieven te erkennen, veeleer beperkt zijn, te beperkt om het groeipad te financieren. Nieuwe starters zijn er dus niet zeker van dat ze ook subsidies zullen ontvangen, en dus leefbaar zullen zijn. Zonder deze zekerheid, zo oordelen ze, is het risico voor hen veel te groot.

Minister, over welk bedrag aan investeringen gaat het hier? Hoeveel was PMV bereid te investeren in ModuKid? Hoeveel waren de privépartners bereid te investeren? Wat zou de impact zijn op de Vlaamse begroting als die investeringen zouden worden opgenomen? Om welke privépartners gaat het concreet? Om welke kinderopvanginitiatieven gaat het, die er nu niet zullen komen? Ziet u alternatieven om die kinderopvanginitiatieven dan toch nog mogelijk te maken, en welke zijn dat dan?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, collega Van den Bossche heeft de problematiek al duidelijk geschetst. Het project ModuKid van PMV omvat zo'n 50 verplaatsbare kinderdagverblijven met telkens 28 opvangplaatsen, wat een totale toename met 1400 nieuwe opvangplaatsen zou betekenen. We hebben echter inderdaad vernomen dat er problemen zijn gerezen door de niet-opname van de budgetten.

Minister, bevestigt u de problemen met betrekking tot de investeringen door PMV in die tijdelijke, verplaatsbare units voor kinderopvang? Welke afspraken werden vooraf gemaakt tussen PMV en de Vlaamse Regering aangaande het project? Hoe werd het project getoetst aan de Europese boekhoudkundige regels? Ziet u alsnog mogelijkheden om het project toch te laten gebeuren? Zo ja, welke, en met welk tijdverlies moet in dat geval rekening worden gehouden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben blij dat ik deze vragen na een paar weken toch kan beantwoorden, hoewel ik vrees dat het niet zulke leuke antwoorden zijn. Ik kan misschien beginnen met wat klaarheid te scheppen over het bedrag van de investeringen.

Het management van PMV legde aan zijn raad van bestuur van 2 september 2015 een investeringsvoorstel voor met betrekking tot een eerste fase. In die eerste fase ging het over van 460 van de 1400 opvangplaatsen, voor een investering van 6,7 miljoen euro. De raad van bestuur van PMV heeft dit voorstel echter niet goedgekeurd omdat de dag tevoren het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) het standpunt had ingenomen dat, niettegenstaande er marktopbrengsten uit die investeringen zouden voortvloeien, het totale bedrag beschouwd moest worden als een uitgave van de Vlaamse overheid. Het moest dus in de boekhouding van mijn collega van Welzijn worden opgenomen. Maar dat was, zoals u wellicht weet, niet voorzien.

Aangezien PMV de investering in ModuKid diende te realiseren zonder negatieve impact op het vorderingensaldo – en dat was een voorwaarde –, kon het voorstel niet worden goedgekeurd. Het voorstel ging uit van een eigen inbreng van PMV ten belope van 3,75 miljoen euro. Het voorstel ging uit van een bankfinanciering, ik zou dus kunnen zeggen een lening, van 3 miljoen euro. De impact op het vorderingensaldo zou 6,7 miljoen euro bedragen. Daarbovenop zou dit ook de schuld met 3 miljoen euro doen stijgen.

Er waren eigenlijk geen privépartners, in de zin dat die zouden meefinancieren. Het was wel een bancaire lening, maar er was nog geen partner gekozen. Er waren nog geen gesprekken geweest met een bancaire instelling om te zien wie die 3 miljoen euro zou kunnen aanleveren.

De toetsing is gebeurd door het INR. We hebben het advies gevraagd en verkregen op 1 september 2015. Welke afspraken werden vooraf gemaakt? Het is een eigen initiatief van PMV. Dat kan ook. De raad van bestuur legde als voorwaarde op dat het initiatief geen effect mocht hebben op het vorderingensaldo. Mijn collega Jo Vandeuren werd, als minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, op de hoogte gehouden van de evolutie van het initiatief.

Het ging om een voorschoolse kinderopvang, waarbij PMV wenste te investeren in de infrastructuur met modules van 28 of 36 opvangplaatsen en die vervolgens wenste te verhuren aan private of publieke uitbaters. Het initiële plan was om zo'n 50 kinderdagverblijven te realiseren, die op termijn dan effectief die 1400 plaatsen zouden genereren.

Op basis van de huidige inzichten inzake de ESR-aanrekenbaarheid (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) is het voorzien van de nodige budgettaire ruimte in de begroting een voorwaarde om hiermee verder te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Ik pik meteen in op het allerlaatste wat u zegt. Het eenvoudigste is om het op te lossen. Het is natuurlijk altijd prettig als investeringen kunnen gebeuren zonder dat u die moet aanrekenen op een begroting. Het is ook niet onlogisch dat u manieren zoekt om dat te kunnen doen, zeker in budgettaire krappe tijden. Maar wanneer dat niet lukt, is de logische consequentie dat u met uw collega bevoegd voor het welzijn, en collegiaal met de hele regering, beslist om voldoende geld vrij te maken om het groeipad werkelijk te financieren. Dat groeipad is decretaal vastgelegd, in die zin dat het einddoel decretaal is vastgelegd. Om dat doel te bereiken zouden er eigenlijk jaarlijks 3500 plaatsen moeten kunnen bijkomen. Het gaat niet enkel om publieke maar ook om privé-initiatieven. Op dit moment, vorig jaar en komend jaar, is maar in een fractie van het geld voorzien om aan die plaatsen te komen. Op die manier lukt het ons niet om tegen 2020 die doelstelling te bereiken. Er moet in voldoende worden voorzien bij een begrotingswijziging. Een nieuwe begrotingsopmaak zal de enige mogelijkheid zijn. Minister, ik neem aan dat u zelf die noodzaak erkent en dat u in de regering enige steun zult geven om werkelijk in die

middelen te voorzien. Mocht u dat nog even luidop kunnen zeggen, dan zou mij dat een groot plezier doen. Dat is voor mij de voornaamste conclusie.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers, is er iets wat u de minister luidop wil horen zeggen?

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. We weten allemaal dat er bijkomende plaatsen nodig zijn. Het is toch wel van belang dat hier duidelijk wordt gesteld dat het ging over de infrastructuur. Wanneer we het hebben over bijkomende plaatsen, hebben we het natuurlijk niet alleen of zelfs niet in eerste instantie over infrastructuur maar wel over de subsidiëring van die bijkomende plaatsen. Dat is toch iets anders. Als nu wordt gezegd dat Vlaanderen die financiering meer zou moeten opnemen, dan moet dat natuurlijk worden gezien binnen het totaalpakket van investeringen in dergelijke voorzieningen.

Op zich vind ik het goed dat men probeert creatief na te denken en dat er dan ook zo'n voorstel is gekomen. Alleen is het spijtig dat het niet kan worden uitgevoerd. We zullen dus op andere manieren moeten bekijken op welke manier die uitbreidingen in de toekomst kunnen worden gerealiseerd.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Ik sluit mij in de eerste plaats aan bij het feit dat we die kinderopvangplaatsen nodig hebben. Er moet ook aan de infrastructuur worden gewerkt. Dat dit weegt op de ESR-begroting, is heel dikwijls het probleem. Mevrouw Schryvers, u zegt terecht dat we creatief zullen zoeken, maar we hebben door al die creativiteit de schuld zien stijgen van 4 naar 20 miljard euro, in grootteorde. Dat is natuurlijk vanwege die ESR-normen, die ons enorm belemmeren. U zegt dat het daardoor niet zal kunnen doorgaan. Het is duidelijk in welke richting we moeten gaan. We zullen moeten zoeken naar die ruimte in de begroting. Dat zal op het gepaste moment binnen de regering aan bod moeten komen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het is frappant dat in een sector waar de nood zo hoog is, er blijkbaar weinig privépartijen kunnen worden gevonden om dergelijke projecten te financieren. Uiteraard hebben we die plaatsen nodig. Het is zaak om na te gaan hoe de obstakels kunnen worden weggenomen. Als voormalig minister van Begroting weet u beter dan wie ook wat het probleem is met de toerekening op de begroting. Zijn daarover al gesprekken bezig binnen de regering of moeten we wachten op de volgende begrotingsronde?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Schiltz, uw vraag sluit aan bij de reden waarom ik de uitspraak die mevrouw Van den Bossche zo graag zou horen, niet kan doen. Ik zou wel graag willen, maar ik heb ooit nog een andere job gehad in een regering, en ik weet hoe moeilijk het is voor mijn collega-minister van Financiën en Begroting. Ik zal dus zeker niet op voorhand op een of andere manier keuzes maken. Ik ben heel loyaal ten opzichte van haar. We zullen zien.

Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel moet minister Vandeurzen nagaan of hij die middelen ergens anders kan vrijmaken. Dat is aan hem om te bekijken. Dan moet hij een voorstel doen van verschuiving van budgetten. Dat is, voor zover ik weet, tot nu toe niet gebeurd. Ofwel komt dit aan bod tijdens de begrotingsaanpassing als minister Vandeurzen die vraag stelt.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp-a): Ik begrijp dat u hier niet luidop die keuze maakt. Ik had daarop gehoopt, maar ik begrijp dat u dat niet doet.

U zegt dat er kan worden verschoven binnen de budgetten. Ik snap dat u dat zegt, maar binnen de welzijnsbudgetten zie ik ook vanop de oppositiebanken die marge niet. Overal zijn er immense wachtlijsten voor mensen en vaak kinderen in nood.

Ik heb de afgelopen tijd meerdere reacties gekregen van mensen die een tijd geen werk hadden en dan een aanbod kregen, maar neen moesten zeggen omdat ze hun kind niet konden laten opvangen. Er is een heel duidelijke link met de bevoegdheden Werk en Economie. Dat is belangrijk, ook voor die kinderen zelf, want een kind uit een kansarm milieu dat naar de opvang gaat, kent drie keer zoveel woorden als het in de eerste kleuterklas komt dan een kind dat niet naar de opvang is gegaan. Het is een kansengelijkmaker. Het is ook een manier om ouders toe te laten aan de slag te gaan. Het belang daarvan reikt verder dan louter de bevoegdheid van minister Vandeuren.

Ik hoop dat u ook vanuit uw bevoegdheid met uw bekommernis het belang van die kinderopvang kan inschatten. Een vraag aan minister Vandeuren om budgetten te verschuiven, zal enkel leiden tot grotere miserie op andere domeinen. U weet hoe lang de wachtlijsten zijn binnen zijn bevoegdheden. Wat betreft uw laatste alternatief dat dit kan aangekaart worden in de begrotingsgesprekken: ik denk dat u er stilaan rekening mee zult moeten houden dat, wanneer het over Welzijn gaat, u eerder in meer moet denken dan aan verschuivingen. Dat is wat mij betreft ook geen algemene uitspraak over de totale begroting. Er moet zeker marge te vinden zijn. Men moet altijd zoeken naar waar er kan worden geschoven, maar binnen Welzijn zie ik het met de beste wil van de wereld niet, want anders had ik het al honderd keer gevraagd aan de bevoegde minister.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, we noteren dat er niet dadelijk een oplossing is. Iedereen onderschrijft de nood aan voldoende kinderopvang. Er is de voorbije jaren ook wel een hele inhaalbeweging gebeurd. Er zal moeten worden nagegaan op welke manier infrastructureel en naar de subsidie van de plaatsen het uitbreidingsbeleid verder kan worden geconcretiseerd.

Minister Philippe Muyters: Voor alle duidelijkheid: het was niet mijn bedoeling om te zeggen dat binnen de budgetten van minister Vandeuren kan worden geschoven. Het was een theoretisch antwoord. Het is aan hem om na te gaan of dat kan. Ik ben niet zo goed op de hoogte van zijn begroting om te weten of hij dat in de praktijk kan. Het was een theoretisch antwoord. Ik wil daar geen misverstand over laten bestaan.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de financiële toestand van kmo's – 945 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, dames en heren, het jaarlijkse kmo-rapport van de werkgeversorganisatie Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO)

van januari 2016 is veelbelovend en positief. Dat rapport geeft de financiële gezondheid van kmo's weer, en die is blijkbaar goed bij onze kleine en middelgrote bedrijven. De winstgevendheid en de productiviteit zijn verbeterd, met de solvabiliteit gaat het de goede kant op, amper 12 procent van de kmo's heeft een verhoogd risico op faillissement en de nettorendabiliteit op het eigen vermogen blijft gelijk.

Voor Vlaanderen is dit zeer goed nieuws. Onze regio telt immers 591.132 kmo's. Bovendien blijkt dat deze Vlaamse kmo's de komende maanden minstens 8000 nieuwe jobs creëren, de meest positieve prognose sinds 2008. Dat berekende SD Worx in de kmo-tewerkstellingsenquête.

We kunnen daarmee stellen dat kmo's nog steeds de ruggengraat vormen van onze economie. Ze zorgen voor duurzame jobs en sociale welvaart. De Vlaamse Regering heeft al een reeks maatregelen genomen om onze kmo's nog beter te ondersteunen, ik denk aan de aangepaste kmo-portefeuille. Maar we moeten verder durven te kijken. Het is absoluut noodzakelijk dat Vlaanderen een duurzame langetermijnvisie ontwikkelt om onze Vlaamse bedrijven te ondersteunen, zowel in de binnenlandse productie als in de export.

Minister, het kmo-rapport van UNIZO maakt melding van de stevige financiële buffers en investeringscapaciteit die onze kmo's momenteel hebben. Ziet de Vlaamse overheid zichzelf een rol spelen in het stimuleren van kmo's om die middelen ook daadwerkelijk te investeren? Indien ja, op welk gebied wil de overheid deze investeringen dan het meest aanmoedigen? Hoe staat u tegenover de uitwerking van een langetermijnvisie over de verankering van onze Vlaamse bedrijven, zodat de Vlaamse economie haar slagkracht maximaliseert?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Remen, uiteraard is het de rol van de overheid om drempels te verlagen, ook drempels om harde investeringen – want ik denk dat u vooral daarop doelt – te doen. Daarvoor bestaan er vandaag al verschillende steunmaatregelen. Het moet gebeuren binnen wat kan in Europa. Ik noem er drie, zonder ze in detail voor te stellen: de Strategische Transformatiesteun (STS), de Strategische Ecologiesteun (STRES) en de ecologiepremie. Die drie instrumenten kunnen de investeringen door bedrijven steunen en die harde investeringen op die manier stimuleren.

Voor de langetermijnvisie verwijs ik naar mijn beleidsnota en beleidsbrief. Daarin komt duidelijk naar voren wat de langetermijnvisie is voor de verankering.

Eerst wil ik een accent leggen op twee punten. Ten eerste wil ik het hebben over mijn clusterbeleid. Ik ga ervan uit dat een strategische samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en ondernemingen essentieel is en dat we op die manier bedrijven kunnen verankeren. Als je ervoor zorgt dat bedrijven in een lokaal netwerk met toegang tot kennis en innovatie worden samengebracht, ook op lange termijn – drie of tien jaar, afhankelijk van de aard van de cluster –, kan er op die manier een zeer stevige verankering zijn.

Een ander element is de verankering via de financiering van Participatie-Maatschappij Vlaanderen (PMV). U weet dat we PMV hebben gevraagd om transparanter en toegankelijker te zijn. Ik denk dat ze daar vandaag goed mee bezig zijn. We moeten ervoor zorgen dat ondernemers niet zelf een zoektocht moeten ondernemen tussen een hele hoop van instrumenten. Het moet andersom: als ze bij PMV terechtkomen met een goed businessplan en een goed team en de markt daarop geen antwoord biedt, moeten zij financiering krijgen, hetzij via PMV zelf, hetzij via gelinkte fondsen. Dat is wat er vandaag gebeurt. Gisteren was er bankenoverleg. Die wisselwerking wordt nog versterkt. De banken verwijzen naar PMV wanneer iemand met een financiering komt waarmee ze niet

bij de banken terechtkunnen. Andersom zal PMV de bedrijven helpen. Op die manier kom je tot een systeem van verankering van die bedrijven op financieel vlak. Dat zijn twee voorbeelden van onze langetermijnvisie.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is heel duidelijk en positief.

Gisteren nam ik deel aan een sessie van het Agentschap Ondernemen over de nieuwe kmo-portefeuille. Ik wil even aanhalen dat er wel een middellange-termijnvisie is, want de groeisubsidies voor de doorgroei van de kmo's is heel goed opgevat. Het is heel duidelijk voor de ondernemers. Die nieuwe kmo-portefeuille gaat in vanaf 1 april. Gisteren was er ook de opening van Ikea Hasselt, met heel veel tromgeroffel. Dat is positief: er zijn weer bijkomende jobs gecreëerd in Limburg, wat nodig is. Ik vind echter wel dat de Vlaamse bedrijven wat meer ambitie moeten hebben. Eigenlijk zouden er meer Vlaamse Ikea's moeten zijn in het buitenland. Daarvoor wil ik strijden.

Minister, het is heel belangrijk dat we onze kmo's goed blijven ondersteunen, zodat ze kunnen exporteren en zich kunnen verankeren. Als andere Europese bedrijven dat kunnen, zouden wij dat ook moeten kunnen in Europa.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, de vraag om uitleg heeft mij eerlijk gezegd wat verbaasd. Er is namelijk een batterij aan maatregelen die Vlaanderen ter beschikking stelt om het kmo-weefsel te verstevigen. Het is gemeengoed dat de Vlaamse economie voor 70 procent draait op kmo's. Het is dus evident dat we daaraan aandacht besteden.

De rapporten zijn positief. De Vlaamse bedrijven en zeker de kmo's zijn sterker gekapitaliseerd, onder andere door de notionele intrest en andere initiatieven. Toch wil ik ervoor waarschuwen niet elke economische groei of elke versterking van het economische weefsel met subsidies te financieren. Het op eigen benen kunnen staan en het weerbaar zijn in een internationale omgeving kan alleen maar ten goede komen aan de duurzaamheid van de groei.

Als je afhankelijk bent van een lifeline of een infuus, dan is dat discutabel. Minister, de manier waarop u het landschap hertekent, draagt er net toe bij dat de bedrijven steeds meer op eigen benen kunnen staan en dat vooral drempels worden weggenomen.

We hebben het al vaak gehad over de financiering. Ik hoop dat u het overleg met de bankensector goed in de hand houdt en wijst op hun verantwoordelijkheid. Ook zij hebben verantwoordelijkheden in het doen draaien van het economische stelsel. Daar vaart uiteindelijk iedereen wel bij. Ik vraag u of u de vinger aan de pols wilt houden om de primaire financieringsmechanismen die de banken zijn en niet de overheid, toch zeker en vast actief te houden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): De vraag van mevrouw Remen is interessant omdat zij het heeft over het ontwikkelen van een duurzame langetermijnvisie om Vlaamse bedrijven te ondersteunen. Met enig gevoel voor slecht karakter – wat mij totaal vreemd is – zou je daaruit kunnen afleiden dat ze vindt dat dit er vandaag niet is.

Met deze vraag heeft ze u de kans gegeven om nog eens al uw initiatieven op te sommen. Ik vermoed dat u haar daar ongetwijfeld dankbaar voor bent. Ik wil

even de brug maken naar de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv). Gimv heb ik u niet horen noemen in uw lijstje. Het gaat mij over toekomstgerichtheid. Gimv heeft vandaag een andere finaliteit. Door de structuur kunt u daar als Vlaams minister minder sturing aan geven. Is het niet aangewezen om na te denken om die middelen te mobiliseren in functie van de doorgroei en internationalisering van Vlaams kmo's? Op die manier worden overheidsmiddelen meer gericht ingezet en wordt de hefboom vergroot.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben al eens blij dat ik ook een andere functie heb gehad. Als je Gimv zou verkopen, kunnen die middelen ESR-matig alleen worden gebruikt voor schuldafbouw. Je kunt die niet opnieuw inzetten want dan zijn ze aanrekenbaar. Mijnheer Van Malderen, wat u voorstelt, kan dus niet vanuit begrotingsstandpunt tenzij iemand datzelfde bedrag gaat besparen, wat ons ook niet vooruithelpt. Het kan gewoonweg niet.

Mevrouw Remen, wat betreft de internationalisering: dit is uitdrukkelijk voorzien in zowel de kmo-portefeuille als in de kmo-groeisubsidie. Ik ben het eens met de heer Schiltz. De manier waarop we nu werken met lagere percentages waarbij een onderneming het zelf moet willen en het niet doet omdat er een goedkoop aanbod is, is de juiste werkwijze. Onze goal is drempels weg te werken en het risico een beetje te verminderen maar niet om het risico over te nemen.

Inzake het bankenoverleg verwijs ik naar de cijfers die gisteren zijn gepresenteerd door Febelfin. Die gaven onder meer aan dat de acceptatiegraad van vragen naar investeringen nog nooit zo hoog is geweest. De dossiers worden beter voorbereid. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen helpt bedrijven daarbij als dat nodig is. Dat loopt goed. Er waren ook geen opmerkingen vanuit de werkgeversorganisaties naar de banken op dit moment. Die vraag naar financiering lijkt momenteel goed te lopen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het openstellen van de kmo-portefeuille voor land- en tuinbouwers – 969 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): De Vlaamse land- en tuinbouwsector realiseert jaarlijks een eindproductiewaarde van meer dan 5 miljard euro. Het is een belangrijke economische sector die evenzeer de nodige ondersteuning verdient om blijvend op zoek te gaan naar innovaties. Innoveren is immers belangrijk om een toegevoegde waarde te creëren, het concurrentievermogen van onze land- en tuinbouwproducten te verhogen en ons te kunnen onderscheiden op de wereldmarkt. Ook de voedingsketen heeft alle belang bij innovaties binnen de land- en tuinbouwsector.

Door samen te werken met de voedingsketen kunnen echte valorisatieketens uitgebouwd worden. De Food Pilot is een voorbeeld waarbij nieuwe producten kunnen worden ontwikkeld samen met landbouwers en kmo's. Echter, bij de recente hervormingen werd de kmo-portefeuille, die gebruikt zou kunnen worden om nieuwe producten te ontwikkelen en te testen bij de Food Pilot, niet opengesteld voor de land- en tuinbouwers.

In het regeerakkoord staat het volgende: “We creëren mogelijkheden voor de ‘landbouwportefeuille’ naar analogie met de succesvolle kmo-portefeuille. Via de landbouwportefeuille krijgen individuele landbouwbedrijven de mogelijkheid om nieuwe innovaties uit te testen bij de onderzoeksinstellingen, bij voorkeur geïntegreerd in de kmo-portefeuille.” Het regeerakkoord geeft de voorkeur aan een integratie in de kmo-portefeuille. In de motie van de meerderheid op de beleidsnota Landbouw wordt dit nogmaals benadrukt. De meerderheid vraagt aan de Vlaamse Regering “een initiatief te nemen om de kmo-portefeuille open te stellen voor land- en tuinbouwbedrijven voor het implementeren van innovaties”.

Minister, waarom werd bij de hervormingen van de kmo-portefeuille geen rekening gehouden met het regeerakkoord en onze motie van de meerderheid om de kmo-portefeuille open te stellen voor land- en tuinbouwbedrijven?

Bent u ervan overtuigd dat de kmo-portefeuille kan bijdragen tot innovaties binnen onze land- en tuinbouwsector? Geloof u in het feit dat ook de volledige voedingssector hier eveneens baat heeft? Wat is uw visie hieromtrent?

Wanneer zult u de kmo-portefeuille openstellen voor de land- en tuinbouwbedrijven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil duidelijk zijn en ik kan kort zijn, mijnheer De Meyer.

De kmo-portefeuille heeft tot doel de manier van werken van elk bedrijf te verbeteren. We hebben het systeem vereenvoudigd. Wanneer een bedrijf extern advies aankoopt voor innovatie of voor export, kan het een beroep doen op de kmo-portefeuille, om zijn kwaliteit te verbeteren. Dat is de filosofie.

De verzuiling die er vroeger was, mede door het succes van de kmo-portefeuille, hebben we zo doorbroken. Dat is een goede zaak. Een aparte zuil voor landbouwbedrijven heb ik zeker nooit overwogen. Daar vraagt u ook niet naar.

We zouden de kmo-portefeuille kunnen openstellen voor de land- en tuinbouw, dat is technisch gezien geen enkel probleem. Dat is een kwestie van de activiteiten-codes of NACE-codes (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne) van die sectoren toe te voegen via een ministerieel besluit. Er is voor mij maar één voorwaarde aan gekoppeld, en dat is dat minister Schauvliege bevoegd voor de landbouw de budgetten ter beschikking stelt. Zo kan die nieuwe doelgroep worden toegevoegd. Dat zou een goede zaak zijn.

Vandaag maken heel wat bedrijven uit de agrovoedingssector al gebruik van de kmo-portefeuille. Ze kwamen van bij het begin in aanmerking voor steun. Enkel de pure kweek- en teeltactiviteiten kunnen momenteel nog niet genieten van de steunmaatregelen. De anderen zijn wel opgenomen in de activiteiten-codes die vooropstaan.

Een datum kan ik niet geven, het is een bevoegdheid van minister Schauvliege. Het is aan haar om een voorstel te formuleren rond de inzet van de kmo-portefeuille binnen Landbouw.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik noteer zeker uw engagement om de NACE-codes aan te passen zodat de land-, tuinbouw- en voedingssectoren daar een beroep op kunnen doen. Voor sommige elementen zoals technologieverkenning, coaching, innovatie kan dit ongetwijfeld een grote opportuniteit inhouden.

U begrijpt dat die zorg binnen de sectoren aanwezig is. Ze zijn natuurlijk veel minder bezig met de vraag welke minister voor de financiële middelen moet zorgen. Ze wensen er vooral gebruik van te maken.

Die discussie moet de regering intern voeren. De sector wenst vooral een duidelijk antwoord, een engagement en het operationeel worden van de kmo-portefeuille.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het dossier kent al een lange geschiedenis. Mijn goede collega Vanderjeugd heeft daar in de vergadering van 28 januari 2015 van de commissie Landbouw al een vraag over gesteld. Minister Schauvliege antwoordde daarop dat er meer tijd nodig was om dat allemaal praktisch in orde te brengen.

Op woensdag 27 januari dit jaar stelde mevrouw Vermeulen diezelfde vraag. Opnieuw ondersteunde mijn fractie die vraag volmondig, net zoals de vraag om uitleg van de heer De Meyer vandaag.

De landbouwsector heeft inderdaad nog een enorm innovatief potentieel. Er zijn zaken die vandaag nog te weinig verkend worden. Minister, ik vind het prima dat u zegt dat de kmo-portefeuille moet worden opengesteld. We hebben zeker geen behoefte aan nog een nieuw agentschap, we zijn nu net bezig om dat te structureren, vereenvoudigen en meer efficiënt maken. Mij lijkt het evident dat de landbouwportefeuille onder de kmo-portefeuille wordt geschoven. De vraag van de sector is terecht. Nu is het een kwestie van de budgetten en timing. We moeten dat zo snel mogelijk op poten zetten.

Uit het laatste antwoord van minister Schauvliege bleek dat zij een brief aan u zou hebben gestuurd en dat ze nog op een reactie wachtte. Dat verklaart de vraag van de heer De Meyer. Kunt u ons toch nog iets concreter duiden hoe de communicatie intern verloopt? Hoe snel kunt u met minister Schauvliege samenzitten om die zaak te trancheren? Geef daarmee de durvers en innoverende krachten in de landbouwsector een zetje in de rug.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): We hebben het hier vaak over de absolute nood aan innovatie om economisch te overleven. Als dat voor één sector bij uitstek geldt die hier uiteraard minder aan bod komt, is dat de landbouw. Iedereen voelt aan dat business as usual daar tot nog meer drama's leidt dan elders.

Minister, uw antwoord stelt me voor problemen. Ik probeer klaarheid te krijgen. U zegt dat u alles wilt doen op voorwaarde dat minister Schauvliege voor het geld zorgt. Goed, bij mijn weten neemt u deel aan de begrotingsbesprekingen, dat lijkt mij het moment en de plek om dit collegiaal in de regering aan te vatten. Dit is een oproep tot collegialiteit in plaats van te proberen de zwartepiet door te schuiven.

Mijn vragen zijn puur technisch, minister, u wilt geen aparte zuil oprichten binnen de kmo-portefeuille, maar minister Schauvliege moet het geld geven. Als zij geld stopt in de kmo-portefeuille, hoe kan zij dan zonder aparte zuil weten of die middelen bestemd worden voor landbouwprojecten? Of ziet u dat als een soort trekkingsrecht? Is dat dan niet alsnog een beetje een zuil binnen de kmo-portefeuille?

Ik heb ook een vraag die aan eigenlijk aan minister Schauvliege gericht is, maar gezien de collegialiteit binnen de Vlaamse Regering mag dat geen probleem zijn:

hoe verhoudt zich dat dan tot het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)? In het VLIF worden heel veel zaken gesubsidieerd die te maken hebben met infrastructuur, maar ook zaken als verkenning, studies enzovoort die ik eigenlijk veel meer binnen de kmo-portefeuille zou situeren.

Minister, uw antwoorden roepen een aantal nieuwe vragen op die absoluut verheldering vereisen, zeker omdat dit ook in het regeerakkoord staat en in een door de meerderheid goedgekeurde resolutie.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): De verschillende opmerkingen die hier zijn gemaakt, zijn coherent, ook met het antwoord van de minister. De kmo-portefeuille moet kunnen openstaan voor landbouwbedrijven als daar de nodige budgetten voor beschikbaar zijn. Wat het VLIF betreft, moeten we ons echter hoeden voor een dubbel gebruik en als gevolg daarvan een bijkomende verkoterij binnen de bestaande structuren, terwijl we net proberen om de koten uit te breken.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Vorige week heb ik die vraag over een eventuele overlap inderdaad gesteld aan minister Schauvliege. Zij heeft toen effectief geantwoord dat er geen probleem is. Ik denk dat dit nog eens goed moet worden nagekeken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer De Meyer, u hebt gezegd dat de landbouwbedrijven zeker interesse zullen hebben voor innovatie. De hervorming is goedgekeurd en treedt vanaf 1 april in werking. Daarbij worden de zuilen doorbroken. Er zijn dus geen vaste percentages voor bijvoorbeeld innovatie, opleiding, advies enzovoort. Een bedrijf dat recht heeft op subsidies, kan die krijgen wanneer het externe kwaliteit binnenhaalt. Dat is de filosofie achter de hervorming. Waar die steun voor wordt gebruikt, kan het bedrijf zelf bepalen. Het bedrijf kiest dus zelf of de subsidies naar innovatie, export, opleiding of HR-management gaan. Het gaat over een jaarlijks bedrag van 10.000 euro of 30 procent voor kleine bedrijven en over 15.000 euro of 40 procent voor middelgrote bedrijven.

Ik heb geantwoord op de brief van minister Schauvliege. Ik heb hetzelfde antwoord gegeven, namelijk dat we moeten kijken naar het budget dat kan overkomen om de kmo-portefeuille ook van toepassing te maken op die extra NACE-codes.

Er vinden intussen ook andere initiatieven inzake innovatie plaats. Het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) is een structurele samenwerking gestart met het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) die specifiek is gericht op innovatie. Ook inzake clusters zijn er in de toekomst misschien mogelijkheden voor langdurige innovaties vanuit een groepsgebeuren.

Mijnheer Van Malderen, de monitoring is eigenlijk niet zo moeilijk. Wanneer een bedrijf een aanvraag doet, kent men de NACE-code van dat bedrijf. Op die manier kan men opvolgen hoeveel bedrijven uit een bepaalde sector wel of niet gebruik maken van de kmo-portefeuille. Wanneer ik morgen zeg dat de kmo-portefeuille open is, dan is het niet de bedoeling dat de ene subsidie op de andere subsidie wordt toegekend. Het initiatief moet hier vooral van minister Schauvliege komen. De vraag is dan wat er binnen het VLIF en wat er binnen de kmo-portefeuille mogelijk is en hoeveel middelen er moeten worden overgebracht van het ene naar het andere om ervoor te zorgen dat ook de landbouwbedrijven een beroep kunnen doen op de kmo-portefeuille.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, het voorbeeld van samenwerking dat u daarnet hebt gegeven, is een schitterend voorbeeld. Het wijst erop dat er in Vlaanderen effectief kan worden samengewerkt op het vlak van innovatie.

De heer Schiltz heeft op een heel goede manier de geschiedenis geschetst van het dossier gedurende deze legislatuur.

Ik vraag aan de Vlaamse Regering dat ze het regeerakkoord en de door het Vlaams Parlement goedgekeurde motie uitvoert. Mevrouw Vermeulen richtte haar vraag vorige week tot minister Schauvliege, ik doe het aan u. Op die manier weten alle betrokken ministers wat het Vlaams Parlement van hen verlangt. We vragen dit om de innovatie die er nu al is in de land- en tuinbouw nog meer kansen te geven.

Wanneer men de reglementering van het VLIF nakijkt, is het evident dat de finaliteit duidelijk anders is dan wat er mogelijks kan worden gesubsidieerd via de kmo-portefeuille.

Minister, ik hoop dat hier snel uitvoering aan wordt gegeven en dat u ons spoedig kunt informeren over het resultaat hiervan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente uitspraken in de media van de voorzitter van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) – 990 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik heb mijn vraag ingediend op 28 januari en sindsdien is er opnieuw heel wat verschenen over de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv).

Het is goed om dit belangrijk vehikel dat nogal eens wordt vergeten, hier ter sprake te brengen. Los van de persoon, is het op zich een goede zaak dat er klaarheid wordt gecreëerd over het voorzitterschap en de rol die de voorzitter in de toekomst al dan niet wenst op te nemen. We hebben daar in het kader van een actuele vraag van gedachten over gewisseld. Het is goed dat het initiatief van de voorzitter is genomen om die kritiek over een mogelijk dubbele rol bij de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) en Gimv uit de wereld te helpen.

Voor alle duidelijkheid, het gaat hier niet over minister Vandeurzen. Op het moment dat we het in de actuele vragen hadden over Gimv, werd de heer Jo Vandeurzen door zijn kabinet opgebeld met de mededeling dat de heer Van Malderen vanop het spreekgestoelte het ontslag van Vandeurzen vroeg waarop de minister zich spoorlags naar het parlement begaf. Dat is echt gebeurd.

De heer Vandeurzen maakte eerder al kenbaar dat hij interesse had om Gimv over te nemen. In de aankondiging van zijn ontslag als voorzitter voegde hij eraan toe dat de toekomstige referentieaandeelhouder een ondernemersprofiel zou moeten hebben, wat eigenlijk ongeveer neerkomt op een kandidatuurstelling om die aandelen in te kopen.

Ondertussen heeft de Vlaamse Participatiemaatschappij mevrouw Laga aangeduid als vervanger. Ik denk dat dat iemand is met een heel sterk profiel. Het is ook de

eerste vrouw die daar aan het hoofd komt, denk ik. Dat is ook opmerkelijk te noemen. De vraag is welke missie mevrouw Laga zal meekrijgen om op korte en middellange termijn met de Gimv aan de slag te gaan.

Minister, hoe reageert u op de uitspraken van de voorzitter van de Gimv? Bent u het ermee eens dat het vandaag noodzakelijk is om een referentieaandeelhouder met een ondernemingsprofiel te hebben, wetend dat dat uiteraard ook betekent dat de Vlaamse overheid op dat moment geen referentieaandeelhouder meer kan zijn? Met andere woorden, wordt een aandelenverkoop voorbereid? Zo ja, hoe zal die dan worden georganiseerd? Was die voorbereiding op het moment van de uitspraak door de voorzitter reeds bezig? Dan zou mijn positieve evaluatie van dit ontslag immers natuurlijk deels worden gehypothekeerd. Als het veld wordt klaargelegd door diegene die zich bij monde van zichzelf naar voren schuift als kandidaat-overnemer, dan bevinden we ons opnieuw in het moeilijke scenario dat we hadden op het moment van de vraagstelling in de plenaire vergadering. Als u me echter het tegendeel bevestigt, dan kan ik mijn positieve evaluatie handhaven. Ten slotte, hoe garandeert u dat de belangen van de Vlaamse overheid optimaal worden gediend?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, geachte leden, ik kan eigenlijk vrij kort zijn. U weet dat we de decretale bepaling van de 25 procent hebben geschrapt. We hebben toen gezegd dat er eigenlijk twee mogelijke redenen waren: ofwel een verkoop, ofwel een kapitaalsverhoging. Bij een kapitaalsverhoging zijn we niet verplicht om opnieuw mee te doen. Mijnheer Van Malderen, ik kan u echter zeggen dat er tot op heden geen enkel verkoopproces is opgestart. Er is ook geen enkele vraag naar een kapitaalsverhoging gekomen. Gelet op de gevoeligheden met betrekking tot de positie van de huidige Gimv-voorzitter lijkt het me raadzaam dat er een cooldownperiode komt als hij eenmaal wordt vervangen als Gimv-voorzitter. Met cooldown bedoel ik dat er gedurende een bepaalde periode geen stappen zullen worden gezet met betrekking tot de verkoop van de participatie. Op die manier kunnen we alle geïnteresseerde kopers weer op voet van gelijkheid zetten, zodat de opbrengst voor Vlaanderen de facto zo goed mogelijk is. Vandaag is er echter geen enkele intentie om te starten met een verkoopproces, en ik wil zeker eerst een cooldownperiode hebben.

Als dat verkoopproces er zou komen, dan moet dat voor mij open en transparant zijn. Of er een grote nieuwe referentieaandeelhouder uit de bus komt, zal blijken als we met dat verkoopproces zijn gestart. Dat is niet mijn intentie. Ik kan daar nu niets over zeggen, aangezien ik niet bezig ben met een verkoopproces.

Zoals u wel weet, is er vandaag wat het operationele betreft een grote autonomie van het Gimv-management. Er zal dus naar mijn mening niet echt sprake zijn van een aanzienlijk verlies qua continuïteit inzake governance van de Gimv als die participatie mogelijkerwijze zou worden gespreid over meerdere kleine aandeelhouders. Ik ga vandaag dus echter niet zeggen dat het zo of zo zal zijn. Er wordt geen verkoopproces gestart, dus ik moet daar nu nog geen uitspraken over doen.

Dan was er uw vraag over de behartiging van de belangen van de Vlaamse overheid. Ik denk dat de aankondiging van de huidige voorzitter wegens zijn interesse als kandidaat-koper een positieve zaak is. Ik denk dat dat de openheid van het proces en de gelijke behandeling van alle geïnteresseerden ten goede kan komen. Daarnaast lijkt het voor mij ook duidelijk dat door een cooldown iedereen opnieuw op gelijke voet zal worden behandeld. Gelijke behandeling, transparantie en open competitie zijn volgens mij de beste garantie voor het behartigen van de belangen van de Vlaamse overheid.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik ben er zeker van dat uw woorden zeer nauwkeurig zijn genoteerd in het verslag. Er zit immers veel in, zelfs al is het een kort antwoord.

Puur praktisch, ik begrijp dat de jaarvergadering in juni gepland is. Is dat dan het moment waarop er desgevallend een cooldownperiode ingaat, en hoe lang ziet u die?

Misschien moet u gewoon a of b antwoorden op de volgende vraag. Dat is handig. In geval a zegt u: als en wanneer we beslissen om tot een verkoop over te gaan, dan komt er een cooldownperiode. In geval b zegt u: er komt vanaf juni een cooldownperiode. Is het a of b? Dat heeft immers repercussies voor de oriëntatie die u neemt ten aanzien van een beslissing over het al dan niet verkopen. U hebt ongetwijfeld al geantwoord op mijn vraag hoe lang die cooldownperiode volgens u moet zijn.

Ik wil nog iets inbrengen. Dat zat niet in de schriftelijke voorbereiding, maar gezien de actualiteit zult u me dat vergeven. Ik had de vraag gesteld naar de missie van mevrouw Laga. U zou die zeer minimaal kunnen zien, namelijk het onderzoeken van de verkoop. Haar grootste opdracht wordt dan het organiseren van de al dan niet gedeeltelijke verkoop van de Vlaamse inbreng. Men zou daar ook iets ambitieuzer in kunnen zijn. Ik leg dan de link met de discussie die we hebben gevoerd naar aanleiding van de vraag van mevrouw Remen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we de middelen die bij de Gimv zitten, meer sturend kunnen gaan inzetten? Ik ga graag even in op uw antwoord van daarnet. De enige manier om dat te doen bij een verkoop, bestaat erin dat men die middelen inzet voor schuldverlichting, zo werd gesteld. Ik ben het daar niet volledig mee eens. Op die manier – zij het dat het een beetje driebanden is – kan men immers wel de budgettaire marge creëren om bijkomend middelen in te zetten die meer sturend zijn en die bijvoorbeeld ingaan op zaken zoals het versterken en verbreden van kmo's in Vlaanderen, bijvoorbeeld door internationalisering. Uit analyses blijkt heel vaak dat er vandaag heel veel voorhanden is, maar dat men nog hiaten ziet als het gaat om het versterken en verbreden van onze kmo's. U kijkt verbaasd, maar ik zal het u bezorgen. Als we vinden dat dit alles vandaag weinig aan te sturen is, dan vraag ik me af of dit geen opportuniteit is om te bekijken of we de middelen die bij de Gimv zitten, niet meer gericht, gekaderd in beleid kunnen inzetten.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, we hebben die discussie al eens gevoerd voor de kerstvakantie. Ik denk dat het zelfs rond de zomerperiode was. De vraagstelling van de heer Van Malderen is zelfs letterlijk dezelfde. Toen is duidelijk gezegd dat we moesten oppassen in dit dossier. Het gaat over een beursgenoteerd bedrijf waarin de Vlaamse overheid via de Vlaamse Participatiemaatschappij een aandeel heeft. Het is de Vlaamse Participatiemaatschappij die het sturend element is, en niet meer de Gimv. Als rechtstreeks sturend element hebben we PMV, dacht ik. Die tendens is dus al lang geleden ingezet. Collega Van Malderen, als u nu vraagt hoe we de Gimv meer sturend kunnen inzetten, dan denk ik dat dat een achterhaalde discussie is. We hebben ons net vrijgemaakt, door het decreet waarnaar de minister heeft verwezen. Mocht dat geval zich voordoen, dan hoeven we niet altijd meerderheidsaandeelhouder blijven. Voor mij moet er nu vooral voor worden gezorgd dat de Vlaamse Participatiemaatschappij haar controle op de Gimv uitoefent, zoals elke normale, voorzichtige aandeelhouder, en op die manier de belangen van de Vlaamse overheid vrijwaart.

Mijnheer Van Malderen, wat de toekomst zal zijn, dat zal de toekomst zijn. U zit hier elke keer te vlassen op 'misschien een intentie' en 'misschien heeft de

minister bij dat woord een trek aan zijn oog gehad waaruit zou kunnen blijken dat we goesting hebben om die boel te verkopen, en als dat het geval zou zijn, dan kunnen we het al eens hebben over wat we met dat geld zullen doen! Ik vind dat u daarmee de kar voor het paard spant. Uiteraard moet u als oppositie en moeten wij als parlement de regering controleren. In dergelijke dossiers moeten wij kort op de bal spelen, maar gelet op de berichten, zeker die die vandaag in de pers zijn verschenen, denk ik dat het heikelste element in dit dossier, de positie van de heer Vandeurzen, die in verschillende hoedanigheden zat, nu opgelost is. Dat gebeurde heel logisch, zoals het in de 'corporate governance' een beetje de praktijk is, met een nieuwe voorzitter. Nu moet er even een 'cool down' zijn. Geef de nieuwe voorzitter de tijd om de zaak in handen te nemen en om de evenwichten aan te voelen en om de respectieve bedrijven op koers te zetten. Wat er dan zal gebeuren, zullen we wel zien. U hebt het de vorige keer en ook vandaag duidelijk gehoord: de regering heeft op dit moment geen intentie om een verkoopstrategie na te jagen. Wanneer dat aan de orde is, dan neem ik aan dat dat hier zal besproken worden. Maar zoals we dat ook de vorige keer hebben besproken, zal dat op een heel diligente manier moeten gebeuren, om zeker en vast de impact op de beurswaarde niet te hypothekeren.

Minister, in die zin is mijn enige bijkomende vraag: zult u erover waken dat, wanneer het geval zich zou voordoen of hoe dan ook, het belang van de Vlaamse overheid hierin te allen tijde wordt gevrijwaard? Kunt u die primaire doelstelling verzoenen met een adequate rapportering aan het parlement?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Het is een goede zaak dat het 'corporate governance'-probleem met betrekking tot de vorige voorzitter nu is uitgeklaard.

Mijnheer Van Malderen, u probeert op alle mogelijke manieren het vel van de beer te verkopen vooraleer de beer geschoten is. U twijfelt nog over welke beer u wilt schieten. U gaf daarnet de minister de keuze tussen a en b. Wel, ik voeg er een c aan toe: de vraag aan de minister of het niet nuttiger is, aangezien het gaat over een beursgenoteerd bedrijf, dat de Vlaamse Regering dit in alle discretie zou doen.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Schiltz, ik kan uiteraard onderschrijven wat u naar voren hebt gebracht. Het antwoord op uw vragen is ja. De rapportering kan alleen gebeuren binnen wat publieke informatie is want dit is effectief een beursgenoteerd bedrijf. De rapportering in het parlement is ook deze die er in het verleden was. Voor mij verandert er daaromtrent niets.

Wat mij betreft start de 'cool down' op het moment dat voorzitter Urbain Vandeurzen ontslag neemt. Die moet zo lang duren als het nodig is om de spelers opnieuw op gelijke voet te krijgen. Ik kan nu niet zeggen hoeveel maanden en dagen die periode duurt. Als we al ooit tot verkoop overgaan, zal ik bekijken op het moment dat we daaraan denken of iedereen op gelijke voet kan worden beschouwd. Ik ga nu geen precieze indicatie geven. Stel dat ik u nu zeg dat we dat in het najaar van het jaar erop kunnen bekijken, dan is dat voor sommigen misschien een signaal om te denken dat we het volgend najaar gaan verkopen. Neen, op het moment dat we het doen, zullen we zien of de 'cool down' lang genoeg heeft geduurd om te verkopen. Dan staat iedereen op gelijke voet. Dat is mijn uitgangspunt.

De missie van mevrouw Laga is wat een goede voorzitter moet doen: zij moet ervoor zorgen dat de raad van bestuur en de algemene vergadering van Gimv op een degelijke wijze gebeuren. Zij moet daar de rol van elke voorzitter spelen: de CEO bijstaan of als klankbord dienen enzovoort. U kent de regels wel. Zij moet er

ook voor zorgen dat zij als voorzitter van de VPM de belangen van de VPM, en zo van de Vlaamse overheid, vrijwaart. Dat is een duidelijke missie.

Wat nu het gerichte inzetten van middelen betreft: door de verkoop van Gimv, mocht die al ooit gebeuren, komen er middelen binnen, maar niet in de begroting aangezien dit een ESR 8-participatie (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) is, als ik mij niet vergis. Ze komen niet in de begroting, dus kunnen ze ook niet worden uitgegeven. Want als we ze wel uitgeven en dus gericht inzetten, dan komen ze wel op de begroting want dan is dat een uitgave. Tenzij we ze opnieuw ESR 8 zouden inzetten. Ik vind dat deze discussie te vroeg wordt gevoerd, want we hebben geen intentie om te verkopen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik ben begonnen met te zeggen dat ik de evolutie positief evalueer. Ik wil dat nog eens herhalen. Ik ben ook blij dat we dit hebben aangekaart en ook blijven aankaarten. Als het over de inzet van publieke middelen gaat, moeten we daarin duidelijkheid creëren. Je kunt daar geen problematiek van dubbele petjes hebben.

Minister, ik noteer dat u herhaaldelijk hebt gezegd dat er vandaag geen intentie is om te verkopen. Maar ik wil u wel oproepen om de oefening die u daarnet enigszins improviserend en brainstormend maakte met betrekking tot de inzet van middelen, toch in het achterhoofd te blijven houden, zodat u een scenario hebt om, als u ooit beslist – ja, als u beslist, ik heb genoteerd “geen intentie” – die middelen in te zetten. Ik denk dat er een breed draagvlak is om te zeggen dat wat vandaag gebeurt niet volledig in lijn ligt met de uitgezette strategie. Ik wik mijn woorden. Ik wil geen afbreuk doen aan de verdiensten van diegenen die ermee bezig zijn, maar er zijn vandaag noden in ons economisch landschap die ook om broodnodige middelen vragen. Minister, ik roep u op om proactief na te denken over een strategie die daaraan tegemoetkomt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.